ZI DE CULTURĂ ROMÂNEASCĂ

Aspect din expoziția de cultură românească
inițiată și organizată de Silvia Constantinescu (în fotografie)
în cadrul Zilei de Cultură Românească în sala de expunere și aula
de la la Biblioteca Luna din Södertälje
la 15 februarie 1990.

RUMANSK KULTURDAG

□ □ Lunabiblioteket har fått en ny invandrarbibliotekarie — rumänskan Silvia Constantinescu. Hon inleder sitt arbete med att bjuda in till en "rumänsk kulturdag", i eftermiddag. i Lunabibliotekets hörsal.

Programmet — som inleds kl 13 — bjuder bland annat på ett möte med författarinnan **Gabriela Melinescu**, känd för svensk publik genom en lång rad översättningar av både prosa och poesi. Arkitekten **Octavian Ciupitu** visar dia och berättar om rumänsk arkitektur och bildkonst.

Sångerskan **Silvia Luca** presenterar rumänska folkvisor, ackompanjerad på piano av **Virginia Pipini.** Efteråt bjuds kulturdagens gäster på kaffe och rumänska kakor! En rumänsk litteraturutställning pågår sedan på biblioteket fram till den 15 februari.

LT SÖDERTÄLJE

Ziarul LT din Södertälje scria pe data de15 februarie 1990 următoarele:
"O zi de cultură românească".

Biblioteca Luna are o nouă bibliotecară pentru imigranţi – româncа Silvia Constantinescu. Ea îşi începe activitatea prin a invita la o "zi de cultură românească", azi după amiază, în sala de audiţie a bibliotecii Luna. "

Menţionez că "Ziua de cultură românească" prezentată în LT a făcut parte dintr-o "Săptămână de cultură românească".

Acest articol a fost precedat de câteva interviuri, pe care le-am acordat postului de radio din Södetälje, despre "saptămâna de cultură românească" care consta şi din expoziţia de carte şi artizanat românesc din cadrul bibliotecii Luna şi "Ziua de cultură românească" cu un program festiv şi bucate româneşti.

Silvia Constantinescu.

En dag för rumänsk kultur

■ SÖDERTÄLJE: Vad kan vara aktuellare i dessa dagar än Rumänien? Tänkte några på Lunabiblioteket och ordnade en rumänsk kulturdag i fredags.

Och här fanns såväl finsom matkultur. Folksånger och kaffebröd.

Efter en kort inledning av bibliotekschef Inger Mattsson bjöd c rasångerskan Silvia Luca och nisten Virginia Pipini på rumä ka sånger i folkton. Silvia Lu som bott i Sverige i många år anställd på Operan och har tu rat i flera länder. Båda är utbil de vid Musikkonservatoriet i karest.

De började med en folkvisa kärlek och fortsatte med tre så er om göken.

– Göken är en mycket älsk fågel i Rumänien, sade Silvia ca.

■ OM GÖKEN

Sångerna hade litet olika teman: en handlade om hur glad göken är, en annan om dess vana att lägga äggen i andra fåglars bon och en tredje om att unggöken sjunger så vackert att hela naturen står stilla. Silvia Luca hade dagen till ära valt en alltigenom folkloristisk framtoning; hennes vita batistblus hade traditionellt rumänska broderier i rött och bältet i rött och guld var handvävt för hand.

Författaren Gabriela Melinescu, som har bott i Sverige i ungefär 15 år, läste ett par egna dikter. Efteråt vid kaffet klagade en entusiastisk läsare i publiken på att hon inte fått höra mer, till vilket författaren svarade:

■ BLYG

– Men jag är så blyg!

Den första dikten hette Hemlängtan och innehöll bland annat dessa rader, som nog många invandrare kan skriva under på:

"Ack, exilens öde, som tvingar mig att segla på minnets oändliga hav!".

Exempel på rumänsk arkitektur och bildkonst serverades av arkitekten SAR Octavian Ciupitu med hjälp av projektor, duk och bildsnurra. Det började med en rad kloster och kyrkor från 1200-talet och framåt. De flesta utgjorde en fascinerande blandning av gotisk och bysantinsk stil. Några av taken erinrade om kinesiska pagoder.

■ 47 KRIG

En stor del av exemplen var hämtade från det sena 1400-talet, vilket sammanföll med Stefan den stores regeringstid. Han utkämpade 47 krig och byggde en kyrka efter varje (!).

Kyrkorna utmärker sig bland annat för sina rika väggmålningar.

– Det finns inga lediga utrymmen på väggarna, allt är bemålat med religiösa motiv, sade arkitekt Ciupitu.

Hans föredrag avslutades med några skulpturer av en även i Sverige (Moderna museet) representerad konstnär, Constantin Brancusi.

Silvia Luca avslutade programmet med ytterligare några sånger, varefter alla bjöds att ta för sig från tre bord, som dignade av rumänska kaffebröd.

Text: IDA DAHLGREN
Foto: LARS EKDAHL

”O ZI DE CULTURĂ ROMÂNEASCĂ.”

”Saptămâna de cultură românească” pe care am organizat-o la biblioteca Luna din Södertälje a constat dintr-o expoziţie de carte românească (cărţi aduse de fapt din biblioteca proprie), costume şi obiecte de artizanat românesc, precum şi panouri realizate grafic de mine cu informaţii despre istoria României, despre scriitori precum şi oameni de ştiinţă şi artă de origine română cunoscuţi în lumea întreagă. În cadrul acestei ”Săptămâni de cultură românească” a avut loc şi ”O zi de cultură românească”, la care am invitat pe Silvia Luca, care a cântat muzică românească acompaniată de Virginia Pipini, pe arhitectul Octavian Ciupitu, care a vorbit despre arhitectura şi arta românească exemplificând cu diapozitive personale prezentarea facută, şi pe scriitoarea de origină română G. Melinescu.
Au fost servite sarmale, cozonaci şi vin românesc.

Pentru participarea la aceasta acţiune, Silvia Luca, Virginia Pipini şi G. Melinescu au fost retribuite din fondul pe care bibliotecara şefă de atunci, Ingrid Mattsson, mi l-a pus la dispoziţie, dar şi completat cu fonduri obţinute de mine după ce am făcut un intensiv lobby la diferite întreprinderi din Södertälje.

Arhitectul Octavian Ciupitu n-a fost însă retribuit, căci banii nu-mi ajungeu şi de aceea l-am rugat să-mi fie ”sponsor” şi să facă prezentarea gratuit.

La realizarea expoziţiei, o parte din obiectele de artizanat mi-au fost împrumutate de preotul Gheorghe Borca şi soţia sa, Elena Borca; şi la prepararea ”bucatelor româneşti” am fost sprijinită de preotul Gheorghe Borca şi Elena Borca. Amândoi m-au sprijinit fără să vrea să fie retribuiţi. Şi ei au ”sponsorizat” astfel acţiunea de prezentare a României. Articolul de mai jos prezintă această ”Zi a culturii româneşti”, care a avut loc la 16 februarie 1990.

Silvia Constantinescu.

Un colţ din expoziţia despre România organizată de mine în 1990 la biblioteca Luna din Södertälje: panouri cu informaţii despre istoria României şi cu prezentarea celor mai cunoscuţi români în lumea întreagă.

Silvia Constantinescu.

Una din vitrinele expoziției din sala mare a bibliotecii Luna din Södertälje: costum popular românesc, obiecte de artizanat și cărți în limbile suedeză, franceză și engleză ale unor scriitori și artiști plastici de origine română.
Costumul popular și cărțile sunt proprietatea familiei mele și le-am expus aici cu ocazia ”Săptămânii culturale românești” organizate și amenajate de mine în februarie 1990.

Silvia Constantinescu.

Toate lucrările din această vitrină erau lucrările marelui scriitor român Virgil Gheorghiu. Ele ne fuseseră date cu dedicaţie, cu ocazia întâlnirilor de la Paris, mie şi soţului meu. Le-am aduse din biblioteca proprie pentru această săptămână culturală românească şi le-am aranjat personal în vitrină.

Silvia Constantinescu.

În această vitrină am expus obiecte de artizanat românesc pe care mi le-a împrumutat familia Borca pentru această săptămână culturală de la biblioteca Luna din Södertelje în 1990.

Silvia Constantinescu.

În sala mare a bibliotecii Luna, timp de o săptămână vizitatorii bibliotecii au putut admira costume populare românești, artizanat românesc și să împrumute literatură română în limbile suedeză, franceză și engleză. Cărțile sunt din biblioteca proprie, pe care le-am pus la dispoziție special pentru această ”Săptămână a culturii românești”.
La acea dată nu exista în bibliotecă nici o singură carte despre România, despre sau a vreunui scriitor, artist plastic sau despre oameni de știință români.
Aveam, în calitate de bibliotecară pentru literatură pentru imigranți, să cumpăr și din România, dar și de la editurile din exil, multă literatură în limba română și despre România.
În fotografie: mă aflu lângă unele din vitrinele cu exponate de artizanat și cărți românești.

Silvia Constantinescu.

Silvia Luca, acompaniată de Virginia Pipini, a interpretat muzică românească la ”Ziua de cultură românească” de la biblioteca Luna din Södertelje în februrie 1990.

Silvia Constantinescu.

Torsdagen den 25 oktober 1990

Flyktingar välkommnades med lexikon

■ ■ SÖDERTÄLJE: Förra året kom 45 familjer från olika håll i världen till Södertälje. I går satt de samlade i stadsbibliotekets hörsal för att hälsas välkomna.

En efter en fick de komma upp på podiet för att skaka hand med kommunalrådet Bo Håkan Stockhaus och ta emot ett lexikon i present.

Det var invandrarbibliotekarien Silvia Constantinescu som kom på idén att kommunen borde välkomna nyinflyttade flyktingar.

– Jag tycker att när man kommer till ett nytt land så borde man få en känsla av att man är välkommen. Eftersom alla människor tycker om fester så ville jag ordna något festligt, berättar Silvia Constantinescu, som själv kom till Sverige från Rumänien 1978.

Hon fick stöd för sin idé hos bibliotekschefen Inger Mattsson och hos invandrarförvaltningen som bidrog med pengar. Det resulterade i projektet "Södertälje stadsbibliotek möter årets flyktingar" som började i går och fortsätter nästa vecka.

■ I VÄRLDEN

Flyktingarna som kom till Södertälje under det gångna året är bland annat från Irak, Irak, Libanon, Syrien och Rumänien. Ett hundratal av dem hade slutit upp i stadsbiblioteket i går där tolkar hjälpte dem att ta del av firandet.

Kommunalrådet Bo Håkan Stockhaus välkommnade de nya södertäljeborna i ett tal.

– Utan våra invandrare skulle Sösertälje fortfarande vara en liten stad. Nu känner vi oss i stället som om vi bor i en stad i världen... Vi som bott här ett tag är stolta över att det är just vår stad som utgjort målet för dem som sökt sig hit. Jag hoppas att ni känner er hjärtligt välkomna.

Efter talet övergick Bo Håkan Stockhaus till att dela ut lexikon och hälsa flyktingarna välkomna personligen.

■ HEMSPRÅK

Tanken med att överlämna ett lexikon i present är att invandrarna ska få hjälp in i sitt nya samhälle. Varje flyktingfamilj får ett lexikon på sitt hemspråk.

– Jag har arbetat som hemspråkslärare ett tag och vet att många aldrig köper ett lexikon, trots att det är så viktigt att ha. För att förstå ett nytt land måste man lära sig språket, säger Silvia Constantinescu.

Hassan Ghezelbash fick motta ett svensk-persiskt lexikon till sin familj. Han flydde från Iran förra året och kommer att ha nytta av lexikonet i svenskundervisningen.

– Det är svårt att lära sig svenska. Jag talar redan fyra språk, svenska är det femte jag lär mig så det är svårt att hålla isär dem. Och så börjar jag väl bli gammal, mina barn lärde sig prata efter bara fyra, fem månader, säger Hassan Ghezelbash, 47 år, på flytande engelska.

■ BUSSTUR

Södertälje är betydligt mindre än hans gamla hemstad Teheran som har omkring sex miljoner invånare. Men Hassan Ghezelbash trivs ganska bra hittills.

– Det enda som är tråkigt är att det är så få persiska familjer här. Jag saknar mina landsmän ibland, men annars är det bra.

Efter bokutdelningen höll Anita Fröden från arbetsmarknadsdepartementet tal. Sedan blev det svensk underhållning med Bellmandikter och visor, följt av en chilensk musikgrupp och en arabisk-syrianisk musikgrupp.

Nästa vecka fortsätter stadsbiblioteket välkommnandet av flyktingar. Då ska flyktingkvinnor och barn hälsas välkomna genom bland annat musikuppträdanden och en rundtur med buss i Södertälje.

– Det är första gången i Sverige som någon gör en sådan hälsovälkomstceremoni och delar ut lexikon. Det är glädjande att de är Södertälje som är först efter som det bor så många invandrare här, tycker Silvia Constantinescu.

Text: ULRIKA LÅNG
Foto: OLOF NÄSLUND

Refugiații sunt întâmpinați cu un lexicon.

Un alt articol, din 25 octombrie 1990, scrie despre ideea mea de a se face cadou de către comună câte un dicționar noilor veniți în Södertälje.

Știam, din proprie experiență, cât de puțini bani au imigranții la sosirea în Suedia și că aproape nimeni nu rupea de la mâncare 5-600 de coroane ca să-și cumpere un dicționar; mai știam că biblioteca nu are sute de dicționare ca să le împrumute refugiaților și oricum nu pentru mult timp.

Știam tot atât de bine că fără un dicționar nu ai cum să înveți limba.

I-am prezentat ideea lui Inger Mattsson, bibliotecara șefă, care a apreciat ideea mea.

Ne lipseau însă banii pentru punerea ei în practică.

Am început să caut sponsori. Și i-am găsit printre industriile din Södertälje, care au apreciat ideea și mi-au dat bani pentru dicționare.

M-am simțit foarte bine că am putut să-i ajut pe noii veniți cu o astfel de carte.

Notă: Nu am cunoscut-o personal nici pe autoarea acestui articol.

Silvia Constantinescu.

Torsdagen den 9 augusti 1990

Biblioteket välkomnar invandrare med en ordbok

■ ■ SÖDERTÄLJE: Södertälje stadsbibliotek är, som första bibliotek i landet, med på ett tidigt stadium och tar emot flyktingar.

— Som en välkomstgest ska de få något av det viktigaste; en ordbok, säger Silvia Constantinescu, invandrarbibliotekarie.

Under året kommer Södertälje att ta emot cirka 200 flyktingar. De har i huvudsak tre olika modersmål; arabiska, persiska och kurdiska.

■ VIKTIGAST

— Det viktigaste för en invandrare är att lära sig det svenska språket, säger Silvia Constantinescu, som själv kommer från Rumänien. Biblioteket ska nu erbjuda sina tjänster från början. För det arbetet har biblioteket fått ett anslag på 150 000 kronor.

De nyanlända familjerna ska få information om hur de kan använda biblioteket och även få hjälp med att förstå hur det svenska samhället fungerar. Invandrare som bott länge i Södertälje bjuds in för att dela med sig av sina erfarenheter.

■ FESTLIGT

— De får då en annan information än den som, till exempel kommunala vuxenskolan ger.

Under lite festliga former, får de nyanlända var sin ordbok. Något som, enligt Silvia Constantinescu, är lika viktigt som att få kläder och mat. Gåvan är även ett sätt för biblioteket att inleda en kontakt.

Biblioteket ska vissa dagar ha speciella program för kvinnorna och barnen i flyktingfamiljerna. Barnen ska få lära sig hitta i barnbiblioteket och höra sagor på sitt eget modersmål. Under tiden får kvinnorna chans att umgås och kan även få ytterligare information.

— Det är viktigt att kvinnorna kommer hit, säger Silvia Constantinescu. Männen kommer ut ändå.

■ STÖD

Hon hoppas att biblioteket, med sin fina invandraravdelning, ska vara ett stöd för flyktingarna — både när det gäller det svenska språket och modersmålet.

Biblioteket avsätter i dag 25 procent till utländsk litteratur och tidskrifter. Biblioteket har böcker på 40 olika språk och dagstidningar på 31 språk.

Silvia Constantinescu visar stolt bibliotekets invandraravdelning. Längst bort i biblioteket, mot fönsterverandan, står rader av bokhyllor. Ovanför hyllorna hänger skyltar som visar vilka språk som finns representerade. Här finns böcker på finska, arabiska, spanska, engelska, turkiska, polska med mera.

■ URVAL

— Det är många invandrare som lånar, men vi måste få fler att hitta hit.

Det finns ett stort urval av böcker, både faktaböcker, barnböcker och skönlitteratur. Förutom böcker finns det skivor och kassetter på åtskilliga språk att låna.

Framtidsplanerna rymmer talböcker och lättlästa böcker om Sveriges historia, natur och traditioner på ett flertal språk.

LENA SAMUELSON

FÖRSTA TUREN I SÖDERTÄLJE

SÖDERTÄLJE: Rundtur i kommunen blev det på tisdagen för de flyktingar som i år hälsas välkomna till Södertälje.

Bussturen, med Eva Harrisson från stadsbiblioteket som guide, började på Nygatan i Södertälje.

Det var ett tjugotal flyktingar från Iran, Syrien och Libanon som följde med, och dessutom en tolk, eftersom de flesta inte kunde tillräckligt med svenska. Somliga av de som var med på turen hade dock varit i Sverige ganska länge.

Genom centrum, över slussen mot Östertälje bar det av, och Eva Harrisson berättade om allt möjligt som är praktiskt att veta om Södertälje, till exempel om flickskolan som till slut blev galleri Kretsen, och om Sydpoolens öppettider.

Villaområdena i Östertälje, Folkets park, och Torekällberget avverkades i snabb takt. Frågor som "kan man hyra värdshuset för bröllopsfester?" besvarades.

Att Scania och Astra är Södertäljes största industrier kan också vara bra att veta, likaså var de två gymnasierna finns, och att Södertälje har en lång historia bakom sig.

På väg ut mot Järna upptäckte många att det finns mycket vacker natur i trakten, och det blev livat värre i bussen när tre älgar uppenbarade sig på ett fält.

Kommundelsbiblioteket i Järna fick sig ett hastigt besök, och sedan var det dags att åka hem igen.

Det är Wera Sundin och Silvia Constantinescu vid stadsbiblioteket, tillsammans med Payande Ahlbäck, chef för invandrarbyrån, som tagit initiativet till flyktingveckan, där bussturen var ett av arrangemangen.

JUAN FLORES

Onsdagen den 31 oktober 1990

Soarta imigranților și în special a femeilor imigrante m-a interesat în mod deosebit, eu însămi imigrantă. Cum pot fi ajutate acestea femei, departe de țara și de tradițiile lor, să se integreze mai repede și mai ușor în societatea suedeză?
Am luat legătura cu Payande Ahlbäck, imigrantă din Iran, șefa biroului de imigrare din Södertälje și împreună cu Wera Sundin, bibliotecara șefă, am organizat în octombrie 1990 și o săptămână de "acomodare a noilor venite" în Södertälje.
Am început printr-un tur ghidat al orașului.

Silvia Constantinescu.

Articolul din 9 august 1990 este intitulat:

”Biblioteca salută imigranţii cu un dicţionar”.

În articol se spune că biblioteca din Södertälje este prima bibliotecă din ţară care organizează o astfel de acţiune.
Ideea îmi aparţine, dar trebuie să recunosc că fără marea înţelgere a bibliotecarei şefe de atunci, Inger Mattsson, a preşedintelui comitetului de cultură al oraşului Södertälje, dar mai ales fără ajutorul financiar al câtorva întreprinderi din Södertälje, nu as fi putut s-o fac să devină realitate.

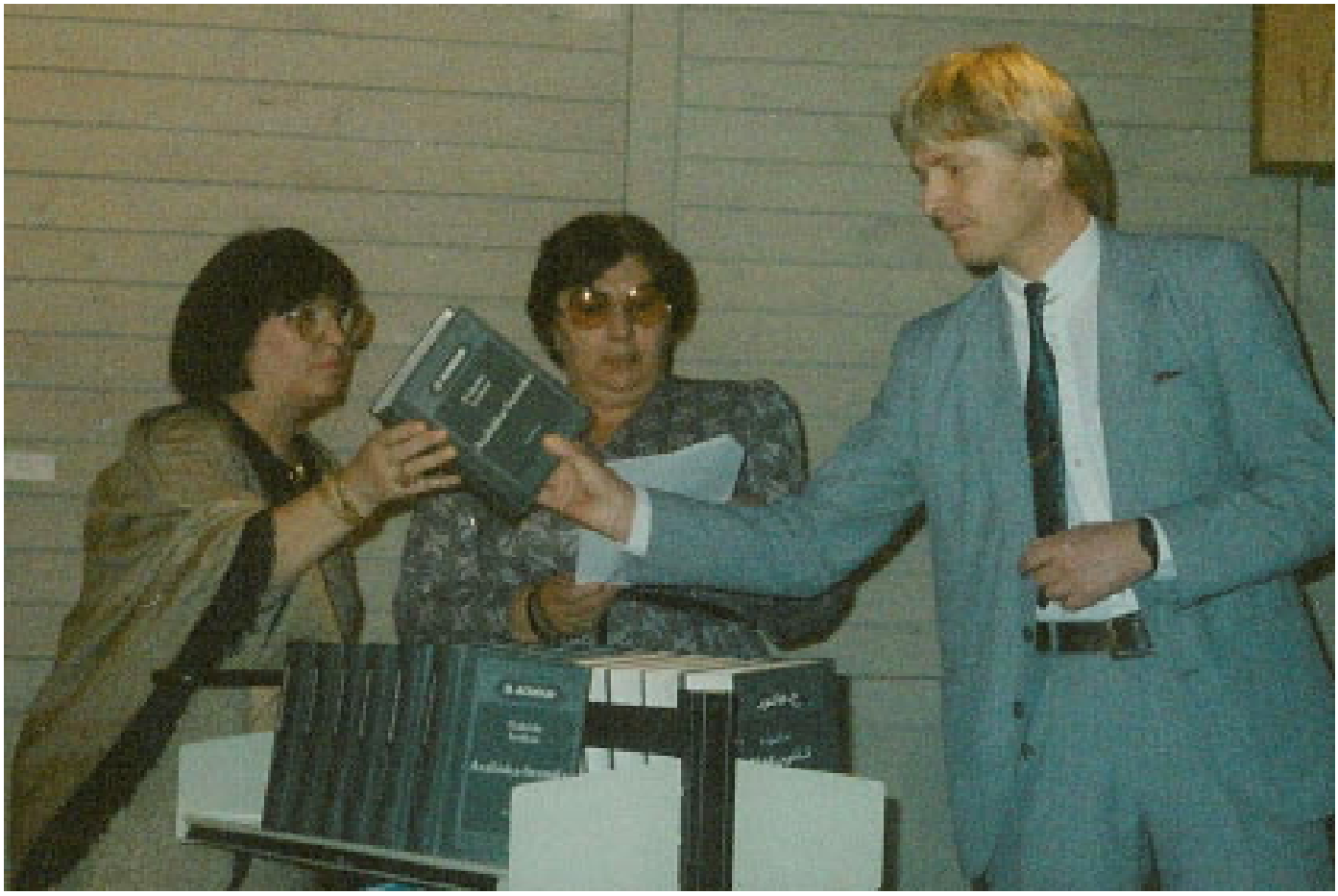

În fotografie: şeful comitetului de cultură, de la partidul liberal, şefa biroului social din Södertälje şi eu, când înmânam dicţionarele gratuite.

Silvia Constantinescu.

Estnisk kulturdag

□ *Alfred Pisuke spelar estnisk musik i Lunas hörsal i kväll.*

□ □ Silvia Constantinescu — Luna-bibliotekets idérika invandrarbibliotekarie — har berikat kulturutbudet i Södertälje med en rad "kulturdagar". I kväll har turen kommit till Estland, med en "estnisk kulturdag" i Luna-bibliotekets hörsal.

Kommunfullmäktiges ordförande **Gunnel Liljegren** hälsningstalar. Redaktören för Estniska Dagbladet i Stockholm — **Ülo Ignats** — berättar om den dagsaktuella situationen i Estland.

□ ORD OCH TON

Södertälje Företagarcenter har en estnisk systerorganisation i Pärnu som SF:s VD **Åke Wallin** kommer att informera om. Södertälje Teateramatörers eldsjälv **Maj-Britt Ahlin** presenterar några kända, estniska diktare.

□ TUBIN-MUSIK

För kvällens musikaliska inslag svarar **Alfred Pisuke** — violinist hos Radiosymfonikerna. — Pisuke har betytt mycket för att aktualisera estnisk musik här i Sverige, i radio och genom konserter — långt innan det blev "inne", understryker **Harry Olt**, Södertäljes teater- och musikintendent.

— Och en stor insats har Alfred Pisuke utfört genom att oförtrutet arbeta för att aktualisera Eduard Tubins musik. Hörsalens publik kommer bland annat att få lyssna till Tubins "Svit över estniska dansvisor", från 1943. Den tillägnades ursprungligen Tubins gode vän, violinisten Hugo Schütz.

— Pisuke spelar även Eduard Tubins "Meditation" som Tubin skrev under en vistelse i Budapest 1938. Där upplevde han ett inspirerande möte med Kodálys och Bartóks musik — som ju då starkt orienterade sig mot ungersk folkmusik.

CHRISTER DUKE

După ”Saptămâna culturii românești”, am organizat și alte ”Săptămâni culturale”, căci am dorit să prezint și alte țări care tocmai se eliberau de dictatura comunistă: Lituania și Estonia.
Ziarul local LT din Södertälje a semnalat toate acțiunile pe care le-am inițiat, pentru că era pentru prima dată în Södertälje când aveau loc astfel de evenimente.
Articolul despre ”O zi de cultură estoniană” începe astfel:

”Silvia Constantinescu, biblotecara pentru imigranți cea plină de idei de la biblioteca LUNA, a îmbogățit evenimentele culturale din Södertälje cu o serie de ”zile de cultură”.
În seara aceasta i-a venit rândul Estoniei, cu o ’zi de cultură estoniană’ în sala de audiții a bibliotecii Luna.”

Silvia Constantinescu.

Onsdagen den 3 april 1991 KULTUR 19

Estland i bokform

Länge har Södertälje haft glädjen av att ha en egen, estnisk "kulturambassadör" i sin teater- och musikintendent Harry Olt.

Nu har staden även fått en egen, estnisk samarbetspartner i den gamla kurorten Pärnu.

För att svara mot det ökade intresset för Estland i kommunen, har nu Södertälje bildningsförvaltning och stadsbibliotek givit ut en liten, innehållsrik skrift med aktuella boktips.

På 24 välmatade A5-sidor får man ett rikt urval av fack- och skönlitteratur, sammanställt av Lunabibliotekets invandrarbibliotekarie **Silvia Constantinescu.** För den grafiska presentationen svarar **Gull-Marie Karlsson.**

En dramatisk illustration till "striden vid Assamalla" ur det estniska nationaleposet "Kalevipoeg", sjuttonde sången.

OLT OCH UNDER

I broschyren "Estland" blir man bl a presenterad för stora, nutida skalder som **Juan Kaplinski**, botaniker och etnograf, och **Marie Under**, en älskad nationalskald som dog, ouppmärksammad av svensk publik, på Vårbergs sjukhus en septemberdag, för elva år sedan.

Man möter det betydelsefulla nationaleposet om Kalevas son – **"Kalevipoeg"** – och alla de intressanta, självbiografiska böckerna kring den gamla, svenskön Runö och Harry Olts unika "Estonian music" – från feodal tid till våra dagar.

CHRISTER DUKE

Cu ocazia ”Săptamânii culturale estoniene” din 1991 la Södertälje am realizat și o bibliografie a cărților de literatură estoniană și despre Estonia care se aflau în bibliotecile suedeze.
Era pentru prima dată când se realiza o astfel de lucrare și, în plus, în extrem de puțin timp.

Despre literatura română în bibliotecile din Suedia exista deja o bibliografie, pe care o realizasem tot eu în anul 1984 ca temă pentru examenul meu de diplomă de la Școala Superioară de Bibliotecari (BiblioteksHögSkolan - BHS) din Borås.

Silvia Constantinescu.

På väg ut

– kulturprofil tvingas sluta när Tälje sparar

■ ■ SÖDERTÄLJE: Ett uppskattat inslag i stadens kulturliv försvinner i dag. Det är invandrarbibliotekarien Silvia Constantinescu, som slutar därför att hennes vikariat går ut. Och någon fast tjänst får hon inte, för biblioteket måste spara.

Hon är inte den enda. Två andra tjänster, på bokbussen och inköps- och katalogavdelningen, blir också vakanta i och med att innehavarna går i pension under året.

Sparbetinget lyder på ungefär två miljoner. Bildningsnämnden har bestämt att fasta tjänster ska vakantsättas, när innehavarna slutar eller går i pension. Den som Silvia vikarierar för hade länge varit tjänstledig, när hon sade upp sin tjänst vid årsskiftet. Men då var beslutet redan fattat och Silvia kunde inte söka.

Kvalificerad därtill är hon annars. Så till den grad att hon ofta fått höra att hon är överkvalificerad, när hon söker andra jobb. Hon har dels en rumänsk akademisk examen i ämnet, dels 187 svenska universitetspoäng, vari ingår Bibliotekshögskolans 20.

■ FATALISTER

Men ledsen är hon inte.

– Vi rumäner är fatalister, säger hon. En människas öde står skrivet i pannan, brukar vi säga. Jag vet att många bibliotek behöver hjälp i sommar. Sen får vi se. Men det blir inte lätt.

Hon kommer från hamnstaden Constanza vid Svarta havet och lämnade Rumänien 1977 tillsammans med sin make, som är arkitekt, och familjens fyra barn. I mars det året drabbades landet av en svår jordbävning. Tusentals människor dog och ännu fler blev av med sina bostäder. Då lät regeringen dem utvandra, som hade lägenhet eller hus. Pengar, fotografier, filmer, brev och annat fick de visserligen inte ta med sig, men de fick åtminstone utresevisum och biljetter. Och eftersom Silvias mamma var gift med en svensk, var det relativt lätt för dem att skapa sig en ny framtid i Sverige. Och de förbjudna ägodelarna tog vänner hand om och överlämnade dem senare vid besök i Sverige.

– Före 1989 trodde jag inte att jag någonsin skulle kunna återvända hem. Nu börjar det ljusna, men jag väntar litet.

I sex år tjänstgjorde Silvia som bibliotekarie i Göteborg efter sina svenska studier. När maken fick uppdraget att rita Sturegallerian, flyttade familjen hit.

Nu har hon vikarierat i Södertälje i ett år och fyra månader och bland annat arrangerat kulturdagar – baltiska, rumänska, estniska – med inte bara andlig utan även lekamlig spis i form av kakor och bröd, bakat efter landens recept.

■ YTLIG

Hon är livlig och temperamentsfull och talar gärna om mångahanda ting.

– Jag är ytlig, bekänner hon. I studier kan jag fördjupa mig, men djupa känslor undviker jag.

Mycket riktigt föredrar hon Turgenjev framför Dostojevskij, Vivaldi och Mozart framför Bach.

Hur det än går med jobb blir hon inte sysslolös med sin stora familj och sina många intressen. Men Södertälje blir en färgstark profil fattigare.

IDA DAHLGREN

Vicariatul de un an și 4 luni pe care l-am avut la biblioteca Luna din Södertälje a luat sfârșit pe data de 12 aprilie 1991.

Colegii, ca și presa din Södertälje, au apreciat activtitatea pe care am prestat-o și au consemnat terminarea activității mele acolo scriind articolul cu titlul:

”În drum spre ieșire – profil cultural este obligat să termine când Tälje face economii”.

Din articol:

”O personalitate apreciată în viața culturală dispare astăzi. Este Silvia Constantinescu, bibliotecara pentru imigranți care-și termină vicariatul…
Ea a vicariat un an și 4 luni în Södertälje, unde a organizat ”zile de cultură” baltice, estoniene, românești, dar nu numai cu hrană spirituală, ci și cu hrană pentru corp, sub formă de mâncăruri după rețetele fiecărei țări. …
Cum va fi cu munca în viitor, n-o neliniștește, căci fără ocupație nu va fi ea, care are atâtea interese, dar Södertälje va rămâne mai sărac de un puternic profil cultural”.

Notă:
1. Nu i-am cunoscut personal pe nici unul din cei care au semnat articole despre activitatea mea.
2. Nu este obișnuit să se scrie astfel de articole pentru toți cei care-și termină chiar și o activitate îndelungată, cu atât mai puțin pentru un vicariat de 1 an și 4 luni.
3. Acest articol, ca și celelalte care s-au scris despre activitatea mea, sunt cea mai bună dovadă a aprecierii muncii pe care am depus-o acolo.

Silvia Constantinescu.

TELGE[1] DUCE LIPSĂ DE PROFILE

Telge duce lipsă de profile
tot mai mult,
unii vin
alții pleacă,
ce rămâne
altceva decât acele oi
care stau
și behăie împreună în cor

lady C de la marea cea neagră
se duce cu ale lui Vivaldi
patru anotimpuri în suflet,
lasă Duhuri Rele
pentru jurnalul unui vânător,
pleacă cu soarta sa
scrisă în frunte

duc lipsa ta
străIicirea roșie
a buzelor tale,
te voi urmări
pe drumul înainte –
prin acea viață pe care
noi ceilalți o numim climat cultural

scurtul timp
cât ai fost aici,
se prelungește în canalele memoriei
dar imediat alții au fost deja
captați de umorul tău
românesc,
când cânți în alt
cor

Nu spun adio
doar la revedere,
printre stelele
unde se aude vocea mea ca o consolare
în analele amintirilor.

Traducere: Octavian Ciupitu.

1. Telge este denumirea veche a orașului Södertälje.

Notă:
Această poezie mi-a fost dedicată de, se credea, șeful cu probleme de teatru al comunei Södertälje.
Oricum, el a fost acela care a citit-o la festivitatea care s-a organizat cu ocazia încetării activității mele la biblioteca Luna.

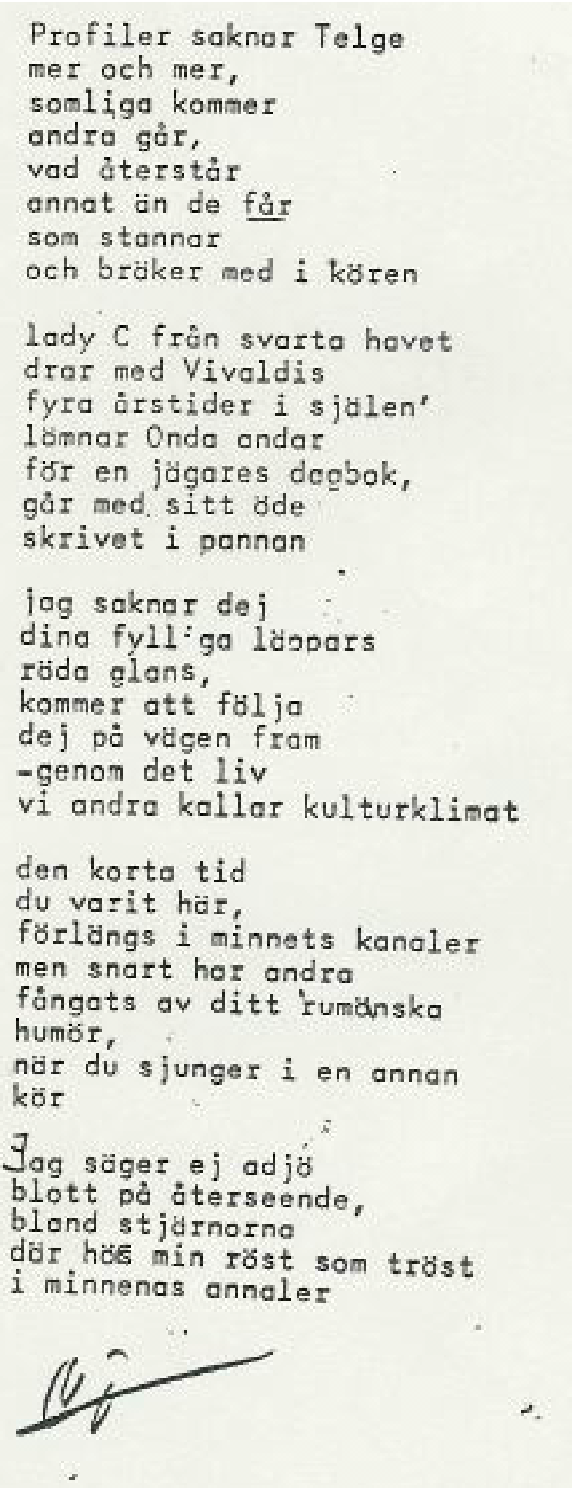

Profiler saknar Telge
mer och mer,
somliga kommer
andra går,
vad återstår
annat än de får
som stannar
och bräker med i kören

lady C från svarta havet
drar med Vivaldis
fyra årstider i själen'
lämnar Onda andar
för en jägares dagbok,
går med sitt öde
skrivet i pannan

jag saknar dej
dina fyll'ga läppars
röda glans,
kommer att följa
dej på vägen fram
-genom det liv
vi andra kallar kulturklimat

den korta tid
du varit här,
förlängs i minnets kanaler
men snart har andra
fångats av ditt rumänska
humör,
när du sjunger i en annan
kör

Jag säger ej adjö
blott på återseende,
bland stjärnorna
där höS min röst som tröst
i minnenas annaler

Colegilor mei le era greu să înțeleagă că lucram și mă concentram la munca pe care o făceam ascultând muzică clasică la un free style: Vivaldi, Bach, Mozart, etc.
La aceasta se referă autorul poezie, că ascultam muzică de Vivladi!